

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

საქმე №330210014663861

საქმე №ას-1559-2018

№ას-1559-2018 გ-----ი

**13 თებერვალი, 2019 წელი
ქ. თბილისი**

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

**ზურაბ ძლიერიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ბესარიონ ალავიძე, პაატა ქათამაძე**

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – შპს „კ-----ა“ (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობა „3--“, მ--- გ-----ი
(მოპასუხე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 10 ივლისის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი
გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება

დავის საგანი – აუცილებელი გზის დადგენა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

სასარჩელო მოთხოვნა:

1. შპს „კ-----ამ“ (შემდგომში – მოსარჩელე) სარჩელი აღძრა სასამართლოში ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობა „ვ---ისა“ (შემდგომში – მოპასუხე ამხანაგობა) და მ--- გ-----ის (შემდგომში – მოპასუხე) მიმართ, აზომვით ნახაზზე არსებული კონფიგურაციის შესაბამისად, მოპასუხის კუთვნილ 40 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე სერვიტუტის უფლების დადგენის შესახებ.

სარჩელის საფუძვლები:

2. მოსარჩელის განმარტებით, 1995 წლიდან წარმოდგენს სადავო მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეს, რომელზეც განთავსებულია №--დან 18-მდე შენობა-ნაგებობა. მიწის ნაკვეთს გააჩნია ორი ჭიშკარი, ერთი – ცენტრალური კარი ქუჩის მხარეს, ხოლო მეორე – მოპასუხე ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის მხარეს. იმ შემთხვევაში თუ გაუქმდება არსებული ჭიშკარი მოპასუხე ამხანაგობის მხრიდან, მოსარჩელეს შეეზღუდება იქ განთავსებული სასაწყობო მეურნეობის გამოყენების შესაძლებლობა, ამასთან, აღნიშნული გამოიწვევს უსაფრთხოების წესების დარღვევას და ხანძრის შემთხვევაში ამ მხრიდან არ ექნება მისასვლელი გზა.

მოპასუხის პოზიცია:

3. მოპასუხეებმა სარჩელი არ ცნეს.

4. მოპასუხის მითითებით, ჭიშკარი, რომელიც მოსარჩელეს თავის მიწის ნაკვეთთან აკავშირებდა, მდებარეობს სრულიად სხვა მხარეს, მიწის ნაკვეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთით. მას გააჩნია ცენტრალური შესასვლელი. ორივე ჭიშკარი სრულ საექსპლუატაციო მდგომარეობაშია და პირდაპირ უკავშირდება როგორც მოსარჩელის მიწის ნაკვეთს, ისე მასზე არსებულ შენობა-ნაგებობებს. ამასთან, ერთ-ერთ ჭიშკართან შესასვლელი გზა თვითონ აქვს გადაკეტილი იქ დამონტაჟებული მსუბუქი კონსტრუქციის სასაწყობო ნაგებობით, რომლის გაუქმების შემთხვევაში მოსარჩელე შეუფერხებლად დაუკავშირდება კუთვნილ მიწის ნაკვეთზე განთავსებულ შენობა-ნაგებობებს. მიწის ნაკვეთზე, რომელზეც მოსარჩელე სერვიტუტის დადგენას ითხოვს, ქ.თბილისის მერიის სსიპ ქ.თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2012 წლის 15 ოქტომბრის №384690 გადაწყვეტილებით მოპასუხის სახელზე გაიცა თანხმობა ავტოფარეხის განთავსების თაობაზე.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 29 თებერვლის

გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც მოსარჩელემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება:

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 10 ივლისის განჩინებით მოსარჩელის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად შემდეგ გარემოებათა გამო:

7. სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ აღძრული სარჩელით დავის საგანს წარმოადგენდა მოპასუხე ამხანაგობის კუთვნილ 40 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე სერვიტუტის დადგენა საქმეში წარმოდგენილ აზომვით ნახაზზე არსებული კონფიგურაციის შესაბამისად. მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად კი, მოსარჩელე მიუთითებდა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდგომ – სსკ) 174-ე, 180-ე და 247-ე მუხლებზე.

8. სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ მხარეთა შორის დავის განხილვისას სასამართლოს უპირველესი ამოცანაა, დაადგინოს რას ითხოვს მოსარჩელე მოპასუხისაგან და რის საფუძველზე, ანუ რა ფაქტობრივ გარემოებებზე ამყარებს მოსარჩელე თავის მოთხოვნას. სასამართლომ მხარის მიერ მითითებული მოთხოვნის ფარგლებში უნდა მოძებნოს სამართლებრივი ნორმა, რომელიც იმ შედეგს ითვალისწინებს, რომლის მიღწევაც მხარეს სურს. მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად განხილული ნორმა შეიცავს იმ აღწერილობას (ფაქტობრივ შემადგენლობას), რომლის შემოწმებაც სასამართლოს ვალდებულებაა და რომელიც უნდა განხორციელდეს ლოგიკური მეთოდების გამოყენებით, ანუ სასამართლომ უნდა დაადგინოს ამა თუ იმ ნორმაში მოყვანილი აბსტრაქტული აღწერილობა რამდენად შეესაბამება კონკრეტულ სიტუაციას და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები. ის მხარე, რომელსაც აქვს მოთხოვნა მეორე მხარისადმი, სულ მცირე, უნდა უთითებდეს იმ ფაქტობრივ შემადგენლობაზე, რომელსაც სამართლის ნორმა გვთავაზობს.

9. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ საქმის განმხილველი სასამართლო შეზღუდულია მხოლოდ მხარის მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებით, რაც შეეხება სამართლის ნორმების გამოყენებას, სასამართლო, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებით, ადგენს თუ რა სამართლებრივი ურთიერთობა არსებობს მხარეთა შორის და ამ ურთიერთობის მარეგულირებელი სამართლებრივი ნორმების საფუძველზე აკმაყოფილებს ან არ აკმაყოფილებს სარჩელს. მხარეთა შორის არსებული ურთიერთობის შეფასება შედის სასამართლოს კომპეტენციაში, თუმცა საქმეზე გადაწყვეტილება მიღებულ უნდა იქნეს შეჯიბრებითობის პრინციპის სრულად რეალიზაციის პირობებში. სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობა აგებულია რა დისპოზიციურობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპებზე, პირის დარღვეული ან სადავოდ ქცეული უფლების დაცვა ამავე პირის ნებაზეა

დამოკიდებული. მხარეები სამოქალაქო სამართალწარმოებაში თვითონვე განსაზღვრავენ დავის საგანს და თვითონვე იღებენ გადაწყვეტილებას სარჩელის შეტანის შესახებ (სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3-4-ე მუხლები), რაც კანონის მოთხოვნათა დაცვით (ამავე კოდექსის 178-ე მუხლი) უნდა აისახოს მხარეთა მიერ სასამართლოში წარდგენილ სარჩელში.

10. სააპელაციო პალატამ მიუთითა სსკ-ის 180-ე, 247-ე მუხლებზე და განმარტა, რომ სხვისი საკუთრებით სარგებლობის უფლება წარმოადგენს საკუთრებით სარგებლობის უფლების შეზღუდვის კანონისმიერ (არასახელშეკრულებო) უფლებას მეზობელი მესაკუთრის თანხმობის მიუხედავად. ამავე კოდექსით, მეზობელი მიწის ნაკვეთის გამოყენება სხვა მიწის ნაკვეთის სასარგებლოდ შესაძლებელია მხარეთა – მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეთა შეთანხმებითაც (სერვიტუტი). შესაბამისად, მეზობელი მიწის ნაკვეთის გამოყენების უფლება საჯარო გზასთან აუცილებელი კავშირის უზრუნველსაყოფად დგება იმ შემთხვევაში, თუ მიწის ნაკვეთი იზოლირებულია საჯარო გზების, ელექტრო, ნავთობის, გაზის ან წყალმომარაგების ქსელისაგან და არ არსებობს მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეთა შორის სსკ-ის 247-ე მუხლით გათვალისწინებული შეთანხმება (სერვიტუტი). ამდენად, სსკ-ის 247-ე და 180-ე მუხლების ანალიზის შესაბამისად, სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ თუ სერვიტუტი უკავშირდება მიწის ნაკვეთის გარკვეული უფლებით შესაძლო დატვირთვას, აუცილებელი გზა ცალსახად გულისხმობს ნივთის ასეთი უფლებით დატვირთვის იმპერატიულ მოთხოვნას.

11. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ მოსარჩელის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთს აქვს ჯეროვანი გამოყენებისათვის აუცილებელი კავშირი საჯარო გზასთან. ამდენად, ობიექტური საჭიროება წარმოშობს სხვისი ნივთით სარგებლობის აუცილებელ პირობას, რასაც კანონმდებლობა მკაფიო შედეგს – აუცილებელი გზის უფლებას უკავშირებს. როგორც აღინიშნა, კანონის ეს დანაწესი გულისხმობს ნივთის ასეთი უფლებით დატვირთვას მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში, ანუ ობიექტური გარემოება (სხვა გზის არარსებობა, რაც ნივთის ჯეროვანი გამოყენების საშუალებას არ იძლევა და ამით ნივთის დანიშნულებისამებრ გამოყენების შესაძლებლობა მცირდება ან საერთოდ იკარგება) წარმოშობს სხვისი ნივთით სარგებლობის აუცილებლობას. სსკ-ის 180-ე მუხლით აუცილებელი გზის მხოლოდ აუცილებელ, უალტერნატივო შემთხვევებში დადგენა განპირობებულია საქართველოს კონსტიტუციით და ამავე კოდექსით აღიარებული საკუთრების უფლების თავისუფლებით, ამასთან, ამ უფლების შეზღუდვა დაშვებულია მხოლოდ კანონისმიერი ან სახელშეკრულებო ბოჭვის ფარგლებში.

12. ამდენად, დავის საგნისა და სარჩელში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ მხარეთა შორის არსებული ურთიერთობა უნდა დარეგულირდეს სსკ-ის 180-ე მუხლის შესაბამისად.

13. ერთ-ერთ გადაწყვეტილებაში საკასაციო პალატამ განმარტა, რომ სსკ-ის

180-ე მუხლით აუცილებელი გზის მხოლოდ აუცილებელ, უალტერნატივო შემთხვევებში დადგენა განპირობებულია საქართველოს კონსტიტუციით და ამავე კოდექსით აღიარებული საკუთრების უფლების თავისუფლებით, ამასთან, ამ უფლების შეზღუდვა დაშვებულია მხოლოდ კანონისმიერი ან სახელშეკრულებო ბოჭვის ფარგლებში. კანონი მესაკუთრის მიწის ნაკვეთზე საკუთრების უფლების შეზღუდვას აწესებს მხოლოდ ნორმაში აღნიშნულ წინაპირობათა უტყუარად არსებობის შემთხვევაში. ამავდროულად, ამ წინაპირობებზე არსებობის აუცილებლობაზე გავლენას არ ახდენს მესაკუთრის მიერ მეზობლისათვის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ნებისმიერი მიზნით (მეორე მეზობლის მიერ ნაკვეთით უკეთ სარგებლობის ან სხვა) და საფუძვლით (კეთილმეზობლური, ნათესაური და სხვა) გადაცემა. ამდენად, მატერიალური სამართლით გათვალისწინებულ წინაპირობათა არსებობა კონკრეტულ დავასთან დაკავშირებით სარწმუნოდ უნდა იქნეს დადგენილი (იხ. სუსგ №ას-1048-1316-09, 23 მარტი, 2010წ.).

14. სსკ-ის 170-ე მუხლის პირველი ნაწილის, 172-ე და 180-ე მუხლების საფუძველზე სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ თუ არსებობს ამ ნორმით გათვალისწინებული გარემოებანი მაშინ მესაკუთრეს, რომლის მიწის ნაკვეთის გამოყენებაც ხდება მეზობელი მიწის ნაკვეთისათვის აუცილებელი კავშირის უზრუნველსაყოფად, არ შეუძლია მოითხოვოს მისი უფლების რეალიზაცია 172-ე მუხლის გათვალისწინებული ხელშეშლის აღკვეთის გზით და კომპენსაციის მიღების უფლებაც ამ თმენისათვის წარმოეშობა. ამდენად, სსკ-ის 180-ე მუხლში ასახულია საკუთრების კანონისმიერი შეზღუდვის საფუძვლები.

15. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის (შემდგომ – სსსკ) 105-ე მუხლის თანახმად, სასამართლომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების სრულყოფილად გამოკვლევის შედეგად უნდა დაასაბუთოს მხარეთა მიერ მითითებული ფაქტების არსებობა–არარსებობის საკითხი. სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს როგორც ინდივიდუალურად, ასევე ერთობლიობაში, ურთიერთშეჯერებით და მხოლოდ ამის შემდეგ ღებულობს დასკვნას საქმისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებების არსებობის შესახებ. აღნიშნული ნორმები იმპერატიულად ავალდებულებს სასამართლოს, საქმეში წარმოდგენილი ყველა მტკიცებულების როგორც ინდივიდუალურად, ასევე ერთობლივად სრულყოფილ და ობიექტურ გამოკვლევას და რაიმე გამონაკლისს რომელიმე მტკიცებულებისათვის უპირატესობის მინიჭების თაობაზე კანონი არ ითვალისწინებს. მტკიცებულების სრულყოფილად გამოკვლევა გულისხმობს თავდაპირველად მისი შინაარსის სრულყოფილ შესწავლა-ანალიზს, ხოლო შემდეგ მისი იურიდიული ძალის (დამაჯერებლობის, სარწმუნოების) შემოწმებას.

16. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ სსკ-ის 115-ე მუხლის მიხედვით „სამოქალაქო უფლება უნდა განხორციელდეს მართლზომიერად. დაუშვებელია უფლების გამოყენება მარტოოდენ იმ მიზნით, რომ ზიანი მიადგეს სხვას. უფლების ბოროტად გამოყენებად ჩაითვლება საკუთრებით ისეთი

სარგებლობა, რომლითაც მხოლოდ სხვებს ადგებათ ზიანი ისე, რომ არ არის გამოკვეთილი მესაკუთრის ინტერესის უპირატესობა, და მისი მოქმედების აუცილებლობა გაუმართლებელია. სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული მუხლის დანაწესი მესაკუთრეს უფლებას აძლევს, განკარგოს თავისი ნივთი შეხედულებისამებრ, არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა, თუმცა, ამავე მუხლით დგინდება, რომ საკუთრების უფლება აბსოლუტურ უფლებას არ წარმოადგენს და მისი შეზღუდვა კანონით დადგენილ შემთხვევაში შესაძლებელია. საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საკუთრება და მემკვიდრეობის უფლება აღიარებული და ხელშეუვალია. დაუშვებელია საკუთრების, მისი შეძენის, გასხვისების ან მემკვიდრეობით მიღების საყოველთაო უფლების გაუქმება. ამავე ნორმის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის დასაშვებია ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნულ უფლებათა შეზღუდვა კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით, იმგვარად, რომ არ დაირღვეს საკუთრების უფლების არსი. ამდენად, მიუხედავად საკუთრების უფლების აღიარებისა და ხელშეუვალობისა, საქართველოს კონსტიტუცია არ გამორიცხავს საკუთრების უფლების შეზღუდვას (კონსტიტუციის 21-ე მუხლის მე-2 ნაწილი), რის საილუსტრაციო მაგალითსაც სსკ-ის 180-ე მუხლით რეგლამენტირებული აუცილებელი გზის უფლება წარმოადგენს.

17. საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ არაერთხელ განმარტა, რომ სსკ-ის 180-ე მუხლით სამეზობლო თემნის ვალდებულებაა განმტკიცებული, რაც საკუთრების კანონისმიერი ბოჭვის სამართლებრივ მექანიზმს წარმოადგენს. ამ ნორმით გათვალისწინებული ბოჭვის უფლების ამ ხარისხით გამოყენება განპირობებული უნდა იყოს ისეთი ობიექტური ფაქტორებით, რომლის არსებობის შემთხვევაში პრაქტიკულად შეუძლებელია მესაკუთრის მიერ თავის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთის ჯეროვანი გამოყენება მეზობელი მიწის ნაკვეთით სარგებლობის გარეშე. მიწის ნაკვეთის ჯეროვანი გამოყენება ნიშნავს საჯარო გზებთან, ელექტრო, ნავთობის, გაზისა და წყალმომარაგების ქსელთან აუცილებელი კავშირის არსებობას. ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ამ კავშირის არსებობა არ არის დამოკიდებული სუბიექტურ მიზანშეწონილობასა და არჩევანზე, არამედ ობიექტურად არსებულ ისეთ ფაქტორებზე, რომლებიც უთითებენ აუცილებელ, უალტერნატივო კავშირზე საჯარო გზებთან და ა.შ (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2010 წლის 26 ოქტომბრის გადაწყვეტილება საქმეზე №ას-443-415-2010; საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2011 წლის 24 მაისის გადაწყვეტილება საქმეზე №ას-102-100-2011).

18. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს განმარტება, რომ მოპასუხის მიერ წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნა უფრო სრულყოფილია და დაწვრილებით ასახავს სადავო ფაქტობრივ გარემოებასთან დაკავშირებულ საკითხებს. აპელანტის

მიერ წარმოდგენილი სსიპ „ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს“ №----- ექსპერტიზის დასკვნა დასმული კითხვის შესაბამისად შეიცავს განმარტებას, რომ ქ.თბილისში ე----- ქუჩა №- №0----- საკადასტრო კოდის მქონე მიწის ნაკვეთს გააჩნია ჭიშკარი ქ----- ის ქ.№--ის მხრიდან. ჭიშკრის გაუქმების შემთხვევაში დაირღვევა საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 27 მარტის №449 ბრძანების თავი I, მუხლი 2, პუნქტი 3-ის მოთხოვნა. №- (საკ. გეგმაზე 01/1) და №-8 (საკ. გეგმაზე 18/1) შენობებს შორის არსებულ სივრცეში მოხვედრის შეუძლებლობის გამო. აღნიშნული ნორმა მიუთითებს, რომ ხანძრის შემთხვევაში შენობა-ნაგებობებთან მისასვლელი გზები მოწესრიგებული უნდა იყოს.

19. მოპასუხის მიერ წარმოდგენილი სსიპ „ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს“ №----- ექსპერტიზის დასკვნაში მითითებულია, რომ ქ.თბილისში, ე----- ქუჩა №---ში მდებარე №0----- საკადასტრო ერთეულში შემავალი №- და №-8 შენობებთან (საკ. გეგმაზე 01/1 და 18/1) დაკავშირება (მისვლა) მათ შორის სახანძრო უსაფრთხოებისათვის აუცილებელი მოქმედების განხორციელება, ე----- ქუჩა №---ში არსებული შესასვლელით საჯარო რეესტრში დაფიქსირებული მონაცემებით შესაძლებელია, რადგან ე----- ქუჩა №-- და 9ა-ს შორის არსებობს დაურეგისტრირებული სივრცე, რომლის დასაწყისში მოთავსებულია ჭიშკარი და ამ სივრცის ნაწილი სიღრმეში გადაკეტილია და მოწყობილია ღია სასაწყობე ფართი, რომელიც ქმნის სახანძრო უსაფრთხოების დაცვის და შენობებთან მოხვედრის შესაძლებლობის შეზღუდვას ე----- ქუჩა №---სა და №-- შორის არსებული გასასვლელის მხრიდან. №0----- საკადასტრო კოდით რეგისტრირებული მიწის ნაკვეთის შიდა ეზოს მხრიდან №- შენობაში არსებული საფეხმავლო გასასვლელით შესაძლებელია №0----- საკადასტრო კოდით რეგისტრირებული მიწის ნაკვეთის უკანა ეზოში (№- და №-8 შენობებს შორის არსებულ სივრცეში) მოხვედრა და სახანძრო უსაფრთხოების დაცვის შესაძლებლობის უზრუნველყოფა. სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ ფაქტობრივ გარემოებაზეც, რომ ამავე დასკვნის შესაბამისად. რაც ადგილზე დათვალიერების დროსაც იქნა დადგენილი ქ----- ის ქუჩის მხრიდან არ არსებობს პირდაპირი გამოკვეთილი გზა, ვინაიდან ე----- ქუჩა №---ში მდებარე ორსართულიანი №- შენობის უკანა ეზოში არსებული ორ ფართიანი ლითონის ჭიშკარი, ესაზღვრება და გადადის საჯარო რეესტრში 0----- საკადასტრო კოდით რეგისტრირებულ მიწის ნაკვეთზე.

20. სასამართლომ განმარტა, რომ მეზობელი მიწის ნაკვეთის გამოყენების უფლება საჯარო გზასთან აუცილებელი კავშირის უზრუნველსაყოფად დგება იმ შემთხვევაში, თუ მიწის ნაკვეთი იზოლირებულია საჯარო გზების, ელექტრო, ნათობის, გაზის ან წყალმომარაგების ქსელისაგან, რასაც განსაზღვრულ შემთხვევაში ადგილი არ აქვს. დადგენილია, რომ მოსარჩელის მიწის ნაკვეთს აქვს მისასვლელი სამანქანო გზა. სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა აპელანტის მითითება, რომ ის და მისი წინამორბედი კომპანია

გასული საუკუნის 60-იანი წლებიდან სარგებლობდა თავის მიწის ნაკვეთთან მისასვლელად მოპასუხის კუთვნილ მიწის ნაკვეთზე არსებული ჭიშკრით, ქ---ის ქუჩასთან დასაკავშირებლად, ეს გარემოება მოპასუხეს არ ავალდებულებს, ითმინოს მისი მიწის ნაკვეთით მოსარჩელის სარგებლობა იმ შემთხვევაშიც, თუ მოსარჩელე სარგებლობდა სადავო მიწის ნაკვეთთან მოპასუხის წინამორბედი მესაკუთრის თანხმობით.

21. ერთ-ერთ გადაწყვეტილებაში საკასაციო პალატამ განმარტა, რომ სსკ-ის 180-ე მუხლით აუცილებელი გზის მხოლოდ აუცილებელ, უალტერნატივო შემთხვევებში დადგენა განპირობებულია საქართველოს კონსტიტუციით და ამავე კოდექსით აღიარებული საკუთრების უფლების თავისუფლებით, ამასთან, ამ უფლების შეზღუდვა დაშვებულია მხოლოდ კანონისმიერი ან სახელშეკრულებო ბოჭვის ფარგლებში. კანონი მესაკუთრის მიწის ნაკვეთზე საკუთრების უფლების შეზღუდვას აწესებს მხოლოდ ნორმაში აღნიშნულ წინაპირობათა უტყუარად არსებობის შემთხვევაში. ამავდროულად, ამ წინაპირობებზე არსებობის აუცილებლობაზე გავლენას არ ახდენს მესაკუთრის მიერ მეზობლისათვის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ნებისმიერი მიზნით (მეორე მეზობლის მიერ ნაკვეთით უკეთ სარგებლობის ან სხვა) და საფუძვლით (კეთილმეზობლური, ნათესაური და სხვა) გადაცემა. ამდენად, მატერიალური სამართლით გათვალისწინებულ წინაპირობათა არსებობა კონკრეტულ დავასთან დაკავშირებით სარწმუნოდ უნდა იქნეს დადგენილი (სუსგ №ას-1048-1316-09, 23 მარტი, 2010წ.).

კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

22. სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე მოსარჩელემ შეიტანა საკასაციო საჩივარი, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება შემდეგი საფუძვლებით:

23. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არ იმსჯელა შუალედური განჩინების კანონიერებაზე, რაც შეცვლიდა საქმის წარმოების საფუძვლებს. მოცემულ შემთხვევაში სარჩელი აღიძრა ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის წინააღმდეგ მიწის ნაკვეთზე აუცილებელი გზისა და სერვიტუტის დადგენის მოთხოვნით. სარჩელი ჩაბარდა მოპასუხეს 2014 წლის 29 დეკემბერს, რომელსაც შესაგებელი არ წარმოუდგენია სასამართლოს მიერ დადგენილ ვადაში, რის შემდეგაც რამდენიმე თვის გასვლისას სხდომაზე სასამართლომ თავისი ინიციატივით დავაში ჩართო მოპასუხედ. სასამართლოს მიერ მოპასუხედ პირის ჩაბმას არცერთი სამართლებრივი ნორმა არ ითვალისწინებს, შესაბამისად, მოსარჩელის უფლებები უხეშად დაირღვა. იმის შემდეგ, რაც მოპასუხემ არ წარმოადგინა შესაგებელი, სასამართლოს სსსკ-ის 201-ე მუხლისა და 232-ე მუხლის დანაწესებიდან გამომდინარე, უნდა ემსჯელა დაუსწრებელი გადაწყვეტილების მიღებაზე მოსარჩელის სასარგებლოდ. ამის ნაცვლად საქალაქო სასამართლომ დანიშნა სხდომა, თავისი ინიციატივით ჩართო მოპასუხე მხარედ და გააგრძელა საქმის განხილვა.

24. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა სსკ-ის 180-ე და 247-ე მუხლები. მოცემული მუხლის დეფინიცია, სადაც საუბარია საკუთრების ბოჭვის თაობაზე, პირიქით, მოსარჩელის სასარგებლოდ შეიძლება იქნეს გამოყენებული და არა მის საწინააღმდეგოდ. მოსარჩელის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის ჭიშკართან მოპასუხე ამხანაგობის მხრიდან და მისი ნაკვეთის გავლით აუცილებელი გზის მოწყობას ითხოვდა მოსარჩელე და მოპასუხეც აღნიშნული პირი უნდა ყოფილიყო. სასამართლო შემოიფარგლა მხოლოდ იმაზე მითითებით, რომ თურმე არ იკვეთებოდა მოსარჩელის მიწის ნაკვეთთან მისასვლელი გზა მოპასუხე ამხანაგობის ნაკვეთის მხრიდან, რაც ადგილზე დათვალიერების ოქმის შესაბამისად, რეალობას არ შეესაბამება. მოწმეთა ჩვენებებით ირკვევა, რომ არსებული ჭიშკარი, ანუ მისასვლელი გზისათვის აუცილებელი კარი მოსარჩელეს და მის წინამორბედ ორგანიზაციას გააჩნდათ გასული საუკუნის 60-იანი წლებიდან, რაც უცილობლად მოწმობს, რომ არავინ აკეთებს ჭიშკარს ღობეზე, მიჯნაზე იქ, სადაც ყრუ კედელი უნდა იყოს და მისასვლელი არ არის. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ დაამახინჯა, არასწორად გადმოსცა და საერთოდ არ შეაფასა საქმეში არსებული წერილობითი მტკიცებულებები, მოწმეთა ჩვენებები და მივიდა არასწორ გადაწყვეტილებამდე, ხოლო ამის შემდგომ სამართლებრივად არასწორად შეაფასა დავის საგანი.

25. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 13 ნოემბრის განჩინებით მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში, სსსკ-ის 396-ე მუხლით და ამავე კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

26. საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და თვლის, რომ იგი დაუშვებლად უნდა იქნეს მიჩნეული შემდეგ გარემოებათა გამო:

27. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი გარკვეულ შეზღუდვებს აწესებს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობასთან დაკავშირებით, კერძოდ, 391-ე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად

მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.

28. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

29. საკასაციო საჩივარში მითითებული პრეტენზიებიდან საკასაციო პალატა ყურადღებას გაამახვილებს მხოლოდ იმ პრეტენზიებზე, რომლებიც მოცემული დავის გადასაწყვეტად სამართლებრივად მნიშვნელოვანია. ამასთან, ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პარაგრაფი ავალდებულებს სასამართლოს, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემად (იხ. ჯღარკავა საქართველოს წინააღმდეგ, №7932/03; Van de Hurk v. Netherlands, par.61, Garcia Ruiz v. Spain [GC] par.26; Jahnke and Lenoble v France (dec.); Perez v France [GC], par. 81); Boldea v. Romania, par. 30).

30. მოცემულ საქმეზე მხარეთა შორის დავის საგანს წარმოადგენს მოსარჩელის სასარგებლოდ მოპასუხე ამხანაგობის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის სერვიტუტით დატვირთვა იმგვარად, რომ მოსარჩელეს შესაძლებლობა მიეცეს, ისარგებლოს 40 კვ.მ-ზე აუცილებელი გზით.

31. საკასაციო სასამართლომ განმარტა, რომ საკუთრების უფლება არ არის აბსოლუტური. მესაკუთრის უფლებები შეზღუდულია კანონით ან ხელშეკრულებით (სსკ-ის 170-ე მუხლის პირველი ნაწილი). სსკ-ის 180-ე მუხლში საკუთრების უფლების კანონისმიერი შეზღუდვის პირობებია მოცემული. თუ არსებობს ამ მუხლით გათვალისწინებული პირობები, მაშინ მეზობელმა უნდა ითმინოს თავისი მიწის ნაკვეთის დატვირთვები. მეზობელი ნაკვეთის დატვირთვა ობიექტური გარემოებებით უნდა იყოს გამოწვეული, კერძოდ, როდესაც მიწის ნაკვეთი მთლიანად ან ნაწილობრივ იზოლირებულია საჯარო გზებისაგან, ან საამისოდ ადრე არსებობდა ჯეროვანი გამოყენებისათვის აუცილებელი გზა, მაგრამ ამჟამად შეუძლებელია მისი ამ მიზნით გამოყენება. აუცილებელ გზაში იგულისხმება არა მარტო ბილიკი, საცალფეხო გზა, არამედ სამანქანე გზაც.

32. ამდენად, სამოქალაქო კოდექსის 180-ე მუხლით წესრიგდება

სამეზობლო თემის ვალდებულება, რაც წარმოადგენს საკუთრების კანონისმიერი ბოჭვის სამართლებრივ მექანიზმს. ამ ნორმით გათვალისწინებული ბოჭვის უფლების ამ ხარისხით გამოყენება განპირობებული უნდა იყოს ისეთი ობიექტური ფაქტორებით, რომლის არსებობის შემთხვევაში პრაქტიკულად შეუძლებელია მესაკუთრის მიერ თავის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთის ჯეროვანი გამოყენება, მეზობელი მიწის ნაკვეთით სარგებლობის გარეშე. მიწის ნაკვეთის ჯეროვანი გამოყენება ნიშნავს საჯარო გზებთან, ელექტრო, ნავთობის, გაზისა და წყალმომარაგების ქსელთან აუცილებელი კავშირის არსებობას. ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ამ კავშირის არსებობა არ არის დამოკიდებული სუბიექტური მიზანშეწონილობასა და არჩევანზე, არამედ ობიექტურად არსებულ ისეთ ფაქტორებზე, რომლებიც უთითებენ აუცილებელ, უალტერნატივო კავშირზე საჯარო გზებთან და ა.შ.

33. ამასთან, საკასაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სსკ-ის 247-ე და 180-ე მუხლების შედარებითი ანალიზის შესაბამისად, თუ სერვიტუტი უკავშირდება მიწის ნაკვეთის გარკვეული უფლებით შესაძლო დატვირთვას, აუცილებელი გზა ცალსახად გულისხმობს ნივთის ასეთი უფლებით დატვირთვის იმპერატიულ მოთხოვნას (იხ. სუსგ 16.11.2018წ. საქმე №ას-1517-2018).

34. ზემოაღნიშნული ნორმების განმარტებასთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლოს პრაქტიკა მოცემულია ასევე №ას-551-526-2016, ას-70-68-2014, ას-976-937-2014 საქმეებზე.

35. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო სამართალწარმოება აგებულია მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპზე. სსკ-ის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, ფაქტების კონსტატაციის მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით.

36. დასახელებული ნორმების თანახმად, სამოქალაქო პროცესში მხარეები ვალდებული არიან, სათანადო მტკიცებულებების წარდგენის გზით დაადასტურონ მათი პოზიციის გასამყარებლად მითითებული გარემოებების არსებობა. კანონით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, რომელიც ადგენს მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილების სპეციფიკურ წესს, მოსარჩელეს ევალება სასარჩელო განცხადებაში ასახული ფაქტების მტკიცება.

37. მტკიცების ტვირთი - ესაა სამოქალაქო სამართალწარმოებაში საქმის სწორედ გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტების დამტკიცების მოვალეობის დაკისრება მხარეებზე, რომლის შესრულება უზრუნველყოფილია მატერიალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით არახელსაყრელი გადაწყვეტილების გამოტანით იმ მხარის მიმართ, რომელმაც ეს მოვალეობა არ (ვერ) შეასრულა. მხარეთა მტკიცებითი საქმიანობის საბოლოო მიზანი - ესაა სასამართლოს დარწმუნება საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობაში. სასამართლოს დაურწმუნებლობა კი, მხარისათვის არახელსაყრელ შედეგს იწვევს.

38. მტკიცების ტვირთი დამოკიდებულია არა მხარის როლზე პროცესში, არამედ მოთხოვნის საფუძველზე. ის ვინც ითხოვს ვალდებულების შესრულებას, უნდა დაამტკიცოს მოთხოვნის საფუძვლის არსებობა არა მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ითხოვს თავისი მოთხოვნის შესრულებას, ან აღიარებას, არამედ მაშინაც, როდესაც იგი თავს იცავს მოწინააღმდეგე მხარის ნეგატიური აღიარებითი სარჩელისაგან (მოთხოვნისაგან).

39. მტკიცების ტვირთისაგან უნდა გავმიჯნოთ ფაქტების მითითების ტვირთი, როგორც მხარის ფაქტულტატური მოვალეობა. მხარეები სსკ-ის მე-4 მუხლის თანახმად სრულიად თავისუფალნი არიან მიუთითონ ნებისმიერ ფაქტზე. ეს მათი უფლებაა, მაგრამ მათ მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება, ე.ი. იმის დადგენა და გარკვევა, თუ რამდენად ასაბუთებენ ეს ფაქტები იურიდიულად მხარეთა მოთხოვნებს და შესაგებელს – ეს უკვე სასამართლოს პრეროგატივაა.

40. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ კრიტერიუმი, რომლითაც უნდა იხელმძღვანელოს სასამართლომ იმისათვის, რომ სწორად განსაზღვროს მხარეთა მიერ მითითებული ფაქტებიდან, თუ რომელი ამართლებს სამართლებრივად მხარეთა მოთხოვნებს (შესაგებელს) და რომელი არა, ესაა – სარჩელის საგანი (მოსარჩელის მოთხოვნის შინაარსი), მოპასუხის შესაგებელი და შესაბამისი მატერიალურ სამართლებრივი ნორმა.

41. შესაბამისად, მოსარჩელემ, როგორც წესი, უნდა დაამტკიცოს ყველა გარემოება, რომელიც წარმოადგენს მოთხოვნის წარმოშობის საფუძველს, ხოლო მოპასუხემ კი - ყველა გარემოება, რომელიც წარმოადგენს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს (იხ., ჰაინ ბიოლინგი, ლადო ჭანტურია, სამოქალაქო საქმეებზე გადაწყვეტილებათა მიღების მეთოდიკა, თბ., 2003, გვ.64).

42. განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელეს უნდა დაედასტურებინა სადავო სერვიტუტითა ან აუცილებელი გზით მოპასუხე ამხანაგობის კუთვნილი ნაკვეთის დატვირთვის აუცილებლობა.

43. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, ხოლო კასატორს დასაშვები და დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია არ წარმოუდგენია იმ გარემოების გასაქარწყლებლად, რომ მოსარჩელის მიწის ნაკვეთს გააჩნია მისასვლელი სამანქანო გზა. ამდენად, მოპასუხე ამხანაგობის საკუთრების უფლების შეზღუდვისა და მისი კუთვნილი ნაკვეთის ხარჯზე დამატებითი გზის

გამოყოფის საჭიროება არ არსებობს.

44. დასაბუთებულია სააპელაციო პალატის მსჯელობა, რომ აუცილებელი გზის გამოყოფის წინაპირობა ვერ გახდება მოსარჩელის მოსაზრება მისი და წინამორბედი კომპანიის მიერ მოპასუხე ამხანაგობის ნაკვეთით გასული საუკუნის 60-იანი წლებიდან სარგებლობის თაობაზე, რადგან აღნიშნული გარემოება არ ქმნის მოპასუხის კუთვნილი უძრავი ნივთით მოსარჩელის მხრიდან კვლავაც სარგებლობის დადგენის საფუძველს.

45. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ აუცილებელი გზის გამოყოფის შესახებ მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილების წანამძღვრების არარსებობის პირობებში საკასაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობის საფუძველს არ ქმნის კასატორის არგუმენტები, რომ სააპელაციო პალატას არ უმსჯელია საქალაქო სასამართლოს მიერ მხარედ მოპასუხის არასწორად ჩართვის კანონიერებაზე.

46. ასევე, დასაბუთებულ საკასაციო პრეტენზიად ვერ ჩაითვლება კასატორის მოსაზრება, რომ მოპასუხე ამხანაგობის მიერ შესაგებლის წარუდგენლობის შემთხვევაში საქალაქო სასამართლოს დაუსწრებელი გადაწყვეტილება უნდა მიეღო, რაც სააპელაციო პალატას არ შეუფასებია.

47. მოცემული საქმის მასალებით დადასტურებულია, რომ სარჩელზე შესაგებელი წარდგენილ იქნა მოპასუხის მიერ, შესაბამისად, სსსკ-ის 201-ე მუხლის გამოყენების საპროცესო-სამართლებრივი საფუძველი გამოირიცხა.

48. ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან/და საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორი მიუთითებს რაიმე ისეთ დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

49. კასატორმა ვერ დაასაბუთა, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან წინააღმდეგობაში მოდის.

50. ამასთან, საკასაციო საჩივრის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების აუცილებლობის თვალსაზრისით და არც იმ საფუძველით, რომ საკასაციო სასამართლოს მსგავს საკითხზე ჯერ არ უმსჯელია და გადაწყვეტილება არ მიუღია. შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე არ არსებობს ვარაუდი, რომ საკასაციო საჩივრის განხილვის შემთხვევაში მოსალოდნელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს უკვე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება.

51. ამავდროულად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკისაგან.

52. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის

391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

53. სსსკ-ის 401-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით ხ----- გ-----ის მიერ 2018 წლის 5 ნოემბერს №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 150 ლარის 70% – 105 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „კ-----ის“ საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ შპს „კ-----ის“ (საიდენტიფიკაციო კოდი №-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150**) დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით ხ----- გ-----ის მიერ 2018 წლის 5 ნოემბერს №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 150 ლარის 70% – 105 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ზ. ძლიერიშვილი

მოსამართლეები:

ბ. ალავიძე

3. ქათამაძე